

Міністерство освіти та науки України
Одеський національний університет імені І.І. Мечникова
Кафедра історії стародавнього світу та середніх віків

LIBRA

**ЗБІРКА НАУКОВИХ ПРАЦЬ
КАФЕДРИ ІСТОРІЇ СТАРОДАВНЬОГО СВІТУ
ТА СЕРЕДНІХ ВІКІВ**

Випуск I

Одеса 2010

УДК 94(100) «01/17» (08)

ББК 63.3(0)3/51

Libra: Збірка наукових праць кафедри історії стародавнього світу та середніх віків / Під ред. І.В. Немченко. – Одеса, 2010. – 140 с.

У збірці представлено результати наукових досліджень викладачів і аспірантів кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, присвячені різним аспектам історії Європи від доби раннього християнства до Французької буржуазної революції.

Збірку «Libra» підготовлено в межах наукової теми кафедри: «Цивілізація Європи: історична еволюція доби античності, середніх віків та раннього модерного часу» (№ держреєстрації - 0106U012138)

Редактор

І.В. Немченко

Технічний редактор

О.М. Луговий

Рецензенти:

Сорочан Сергій Борисович, д.і.н., професор, завідувач кафедри історії стародавнього світу та середніх віків Харківського національного університету імені Каразіна

Хмарський Вадим Михайлович, д.і.н., професор, завідувач кафедри історії України Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

Рекомендовано до друку Вченою радою Одеського національного університету імені І.І. Мечникова 26 січня 2010 р., Протокол №4.

ISBN 966-96181-9-7

© Кафедра історії стародавнього світу та середніх віків ОНУ імені І.І. Мечникова

ЗМІСТ

Від редактора	4
Казаков Т.М. Дієта, прийнята Богоу: монтанізм Тертуліана та християнська традиція посту	5
Горнова І.С. Іоанн Скилиця та Михаїл Пселл як представники різних напрямків візантійської історичної традиції	19
Луговий О.М. Найманці німецького походження у візантійській армії XI-XIII століть	30
Боровський О.С. Іспанський хроніст XVI ст. Франсіско Лопес де Гомара та його творчий доробок	59
Довгополова О.А. Особливості розуміння Біблійного закону в англійській тираноборчій думці (за матеріалами «Короткого трактату про політичну владу» Дж. Понета)	67
Радзиховська О.О. Іоанн Вільгельм Стукіус та його схолії до «Периплу» Понта Евксинського	78
Нємченко І.В. Політичне вчення Томаса Гоббса та антична культурна спадщина	89
Тоцький П.М. Проблема свободи віросповідання в діяльності Конституанти	100
Ізбаш-Гоцкан Т.О. Виникнення та діяльність Нумізматичного відділення Російського археологічного товариства	122
Аннотации – Abstracts	134
Перелік скорочень	139
Відомості про авторів	140

Перелік скорочень:

ВВ – Византийский временник

ЖМНП – Журнал Министерства Народного Просвещения

ЗНО РАО – Записки Нумизматического отделения Императорского Русского археологического общества

ЗСПбАНО – Записки Санкт-Петербургского археолого-нумизматического общества

РА ИИМК – Рукописный архив Института истории материальной культуры РАН

BS – Byzantinoslavica

BZ – Byzantinischen Zeitschrift

DOP – Dumbarton Oaks Papers

PG – Patrologiae Cursus Completus, Series Graeca / Ed.

J.P. Migne

PL – Patrologiae Cursus Completus, Series Latina / Ed.

J.P. Migne